

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 58 70

F: 01 428 58 71

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Številka: 0101-9/2015/6 (4-01)

Datum: 3. 3. 2015

POROČILO O DELU INŠPEKTORATA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NOTRANJE ZADEVE ZA LETO 2014

KAZALO VSEBINE:

1	Uvodna pojasnila	3
2	Povzetek ključnih kazalcev delovanja	4
3	Inšpekcijski nadzori po področjih dela.....	7
3.1	Področje zasebnega varovanja.....	7
3.2	Orožje, eksploziva in pirotehnični izdelki.....	12
3.3	Varnost in red na smučiščih	16
3.4	Detektivska dejavnost	18
3.5	Tajni podatki	19
4	Skupni inšpekcijski ukrepi, upravni postopki.....	20
5	Skupni pregled prekrškovnih postopkov	21
6	Zaključek	22

1 Uvodna pojasnila

Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve (v nadaljevanju IRSNZ) je organiziran na državni ravni kot sedežni organ – brez regijskih izpostav, inšpektorji pa svoja pooblastila izvršujejo po celotni državi. IRSNZ opravlja inšpekcijski nadzor nad izvrševanjem zakonov in podzakonskih aktov, sprejetih na njihovi podlagi na naslednjih področjih:

- zasebno varovanje;
- orožje, eksplozivi in pirotehnični izdelki;
- detektivska dejavnost;
- varnost in red na smučiščih;
- fizično varovanje jedrskih objektov ter jedrskih in radioaktivnih snovi;
- tajni podatki.

Inšpektorji na podlagi Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju ZIN) pri izvajanju inšpekcijskega nadzora preverjajo izvajanje določb materialnih predpisov. Poleg ZIN-a sta temeljna postopkovna zakona tudi Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11-UPB8, 21/13 in 111/13, v nadaljevanju ZP-1) in Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06, 126/07, 65/08, 8/10, v nadaljevanju ZUP). Ko pri opravljanju svojega dela ugotovijo odstopanja od predpisov, neskladja, nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki so sistemske narave, je naloga inšpektorjev tudi dajanje pobud in oblikovanje predlogov za spremembe ali dopolnitve predpisov.

IRSNZ v primerih kršitev predpisov s področja inšpekcijskega nadzora opravlja tudi naloge prekrškovnega organa. Dodatno pa IRSNZ izvaja naloge prekrškovnega organa tudi izven obsega inšpekcijskega nadzora, in sicer na podlagi naslednjih materialnih predpisov: Zakona o osebnem imenu, Zakona o matičnem registru, Zakona o osebni izkaznici, Zakona o potnih listinah, Zakona o društvih, Zakona o prijavi prebivališča, Zakona o političnih strankah, Zakona o volitvah v državni zbor, Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, Zakona o občinskem redarstvu, Zakona o volilni in referendumski kampanji ter Zakona o lokalnih volitvah.

Poslanstvo IRSNZ se odraža v tem, da so vsi zaposleni dolžni nenehno skrbeti za zakonito, kakovostno in učinkovito izvajanje inšpekcijskega nadzora in nalog prekrškovnega organa zaradi varstva javnega interesa, izraženega z zakoni in podzakonskimi predpisi, ki spadajo v pristojnost IRSNZ.

Vizija IRSNZ je, da so vsi zaposleni dolžni, s skrbnim vzdrževanjem in nenehnim izboljševanjem vseh poslovnih procesov v IRSNZ, predvsem s preventivnim delovanjem, zagotavljati učinkovitost in prepoznavnost organa z visoko stopnjo zaupanja javnosti v njegovo delo.

Temeljna cilja delovanja IRSNZ v letu 2014 sta bila predvsem:

- **okrepitev sistematičnega inšpekcijskega nadzorstva v problematična področja**
- **zagotoviti sprotno in hitro reševanje vseh tekočih prekrškovnih zadev in reševanje zadev iz preteklih let**

Rezultati dela kažejo, da je IRSNZ v letu 2014 uspešno realiziral oba cilja, poleg tega pa ključni kazalci poslovanja izkazujejo učinkovito in uspešno delovanje organa.

2 Povzetek ključnih kazalcev delovanja

IRSNZ je cilje za leto 2014 opredelil v Letnem načrtu dela. Z vidika aktualne problematike in zagotavljanja javnega interesa v odnosu do življenja, zdravja in premoženja ljudi, so bile prioritete dela IRSNZ s področja inšpekcijskih nadzorov usmerjene na:

- področje zasebnega varovanja: 2/3 vseh nadzorov;
- ostala področja (orožje, strelivo, varnost na smučiščih, detektivi, tajni podatki); 1/3 vseh nadzorov oz. drugače po oceni predstojnika.

Skupaj je bilo načrtovanih 500 inšpekcijskih nadzorov, pri čemer je bilo število zgolj okvirno, saj je bilo potrebno tekom leta upoštevati število prejetih prijav, kot tudi sprotno aktualno problematiko. Glede na postavljene prioritete dela je bilo tako delo usmerjeno v inšpekcijsko nadzorstvo nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje zasebnega varovanja. Posebno se je okrepilo inšpekcijsko nadzorstvo nad organiziranjem javnih prireditev v gostinskih in nočnih lokalih ter večjih javnih prireditev po celotni državi. Podrobneje se je nadziralo tudi varnostna podjetja oziroma zasebno varnostne subjekte, predvsem glede izpolnjevanja ustreznih pogojev, za opravljanje različnih vrst varovanja. Relativno veliko inšpekcijskih nadzorov je bilo izvedenih na področju varovanja prevozna denarnih in drugih vrednostnih pošiljk, kjer je IRSNZ prejel tudi več različnih prijav.

Posebna skrb se je namenila nadzoru strelišč, kjer je bila zaznana tudi problematika, saj je bilo na tem področju podanih relativno veliko prijav. Prijave so podali tako posamezni prizadeti občani, civilne iniciative - združenja, podana pa so bila tudi novinarska vprašanja glede inšpekcijskih nadzorov na tem področju. V zvezi s tem je IRSNZ podal tudi pobudo za obravnavanje problematike na nivoju medresorske delovne skupine. Znatno se je povečalo tudi število nadzorov na področju pirotehnik.

Seveda so bili z enako skrbnostjo in proaktivnim pristopom izvedeni tudi inšpekcijski nadzori na področju varnosti na smučiščih, orožja, eksploziva, pirotehnik, detektivske dejavnosti in tajnih podatkov. Število izvedenih nadzorov v letu 2014, v primerjavi s prejšnjimi leti, je prikazano v spodnji preglednici.

Preglednica 1: Število inšpekcijskih nadzorov po področjih in letih 2011-2014

Področje	Leto	2011	2012	2013	2014
Zasebno varovanje		347	390	297	392
Orožje, eksplozivi in pirotehnični izdelki		72	96	101	135
Red in varnost na smučiščih		25	20	32	22
Detektivska dejavnost		20	23	26	32
Tajni podatki		13	14	5	8
Skupaj		487	443	461	589

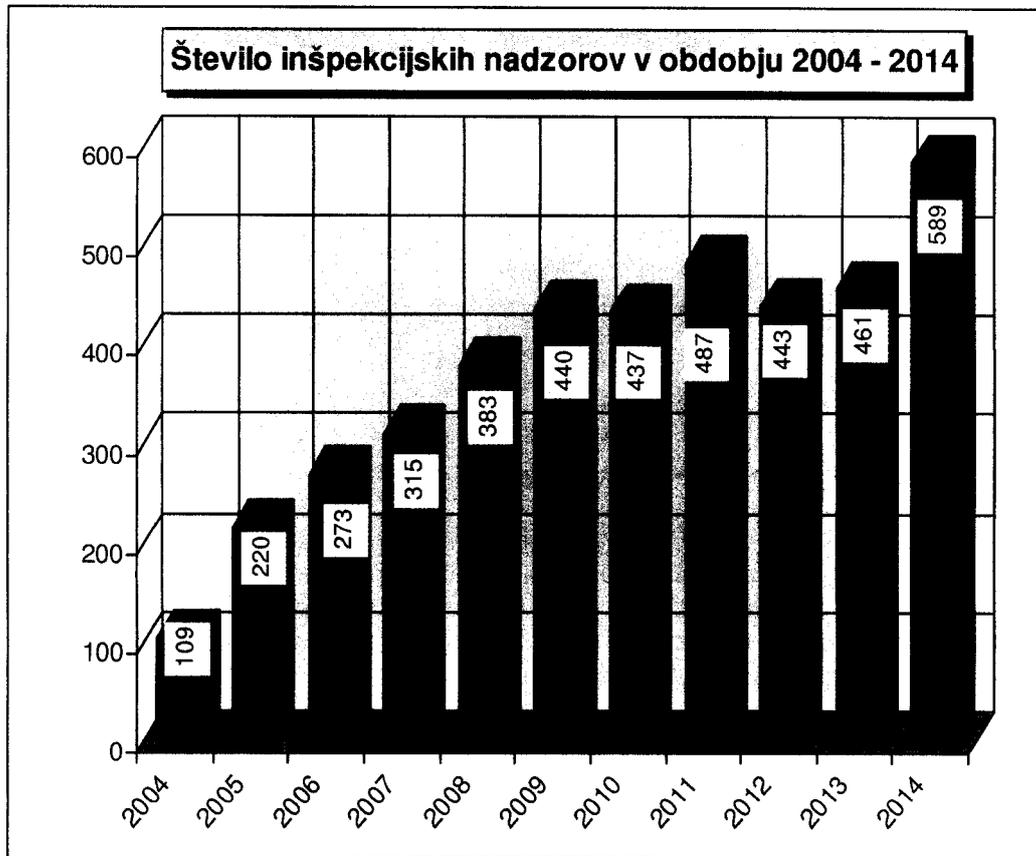
Največ inšpekcijskih nadzorov je IRSNZ opravil predvsem na področju zasebnega varovanja (392), pri čemer na tem področju zaznan tudi največji porast števila inšpekcijskih nadzorov v primerjavi z letom 2013 (24 odstotkov).

Razlogi za porast nadzorov so predvsem v večji dinamiki nadzora javnih prireditev v nočnih lokalih in na prostem, ter je predvsem nadzoru varovanja prevoza denarnih in drugih vrednostnih pošiljk. Podobno je zaznan tudi precejšen porast števila inšpekcijskih nadzorov na področju orožja, eksplozivov in pirotehničnih izdelkov (25 odstotkov). Tudi na tem področju se je

povečalo število nadzorov kot odziv na zaznane problematiko na področju strelšč in pirotehniko.

V spodnjem prikazu je razvidno število inšpekcijskih nadzorov, ki jih je IRSNZ opravil po posameznih letih v obdobju zadnjih 10 let.

Graf 1: Število inšpekcijskih nadzorov v obdobju 2004 - 2014

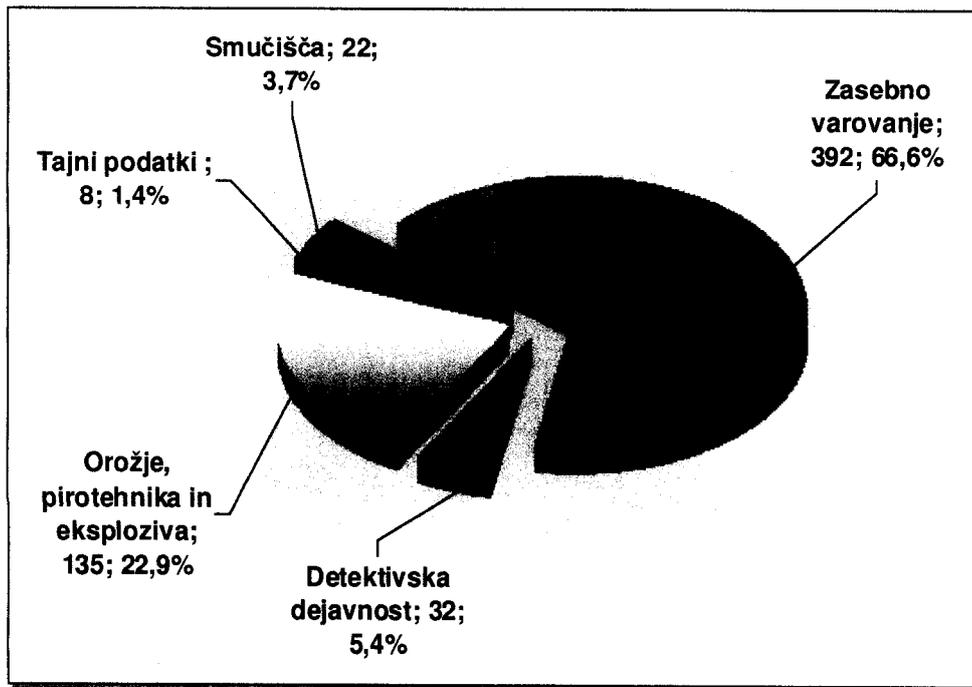

iz pregleda je razvidno konstantno naraščanje števila inšpekcijskih nadzorov z izjemo v letu 2010 in 2012. Največji porast pa je viden prav v letu 2014, čeprav je število zaposlenih bistveno manjše kot je bilo to v prejšnjih letih.

V letu 2014 je bilo tako skupaj izvedenih 589 inšpekcijskih nadzorov, v okviru katerih je bilo izvedeno 662 pregledov. V nekaterih primerih so namreč inšpektorji opravili ponovni nadzor, ali pa so po vsebini preverili dva področja oziroma predpisa. Navedeno se skladno sprejeto metodologijo v okviru Inšpekcijskega sveta RS, šteje za dva pregleda ali več (odvisno od števila ponovnih nadzorov, ali pa števila nadziranih področnih predpisov) v okviru istega inšpekcijskega nadzora.

Podroben pregled deleža inšpekcijskih nadzorov po posameznih področjih dela v letu 2014, je razviden iz spodnjega grafa.

Graf 2: Delež inšpekcijskih nadzorov po posameznih področjih v letu 2014

Iz pregleda je razvidno, da je bilo največ inšpekcijskih nadzorov opravljenih na področju zasebnega varovanja (392 oz. 66,6 odstotkov) nato pa na področju Orožja, eksploziva in pirotehnike (135 oz. 22,9 odstotkov). Najmanj nadzorov je bilo opravljenih na področju smučišč (22 oz. 3,7 odstotka), predvsem zaradi pomanjkanja snega oz. neugodnih snežnih razmer in na področju tajnih podatkov (8 oz. 1,4 odstotka).

Preglednica 2: Število in struktura prekrškovnih odločitev* po letih 2010-2014

Prekrškovne odločitve	2011	2012	2013	2014
Odločba o prekršku (globa)	519	247	340	240
Plačilni nalog	41	37	18	24
Odločba o prekršku (opomin)	390	65	232	254
Opozorilo za storjen prekršek po ZP-1	9	8	77	162
Prekrškovni ukrepi skupaj	719	480	590	680

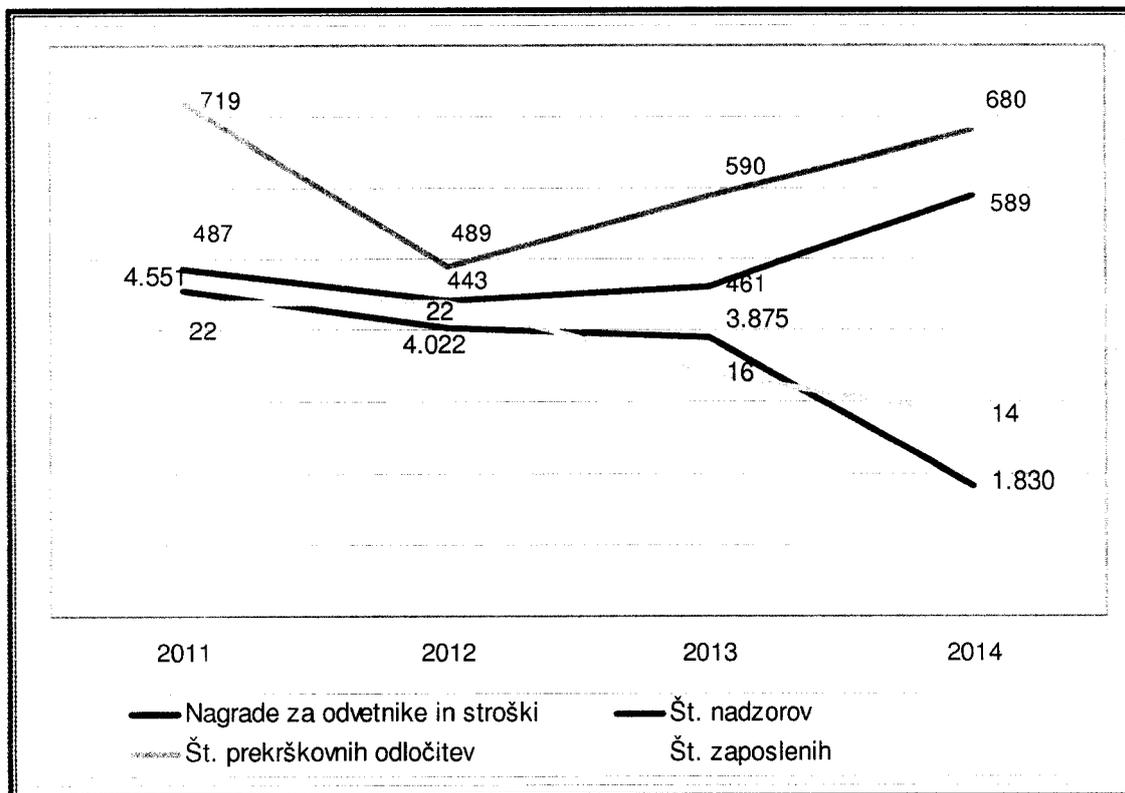
*v letu 2011 je bilo tudi bistveno večji delež kršitev s področja prometa, ki so v nadaljevanju prešle pod okrilje prometnega inšpektorata

Iz preglednice je razvidno, da se je povečalo tudi število prekrškovnih odločitev v primerjavi s preteklim letom (2013 – 590). Največji delež povečanja prekrškovnih odločitev gre predvsem na račun izrečenih pisnih in ustnih opozoril, kar je tudi skladno s poslanstvom delovanja inšpekcijskih služb, ki morajo v prvi vrsti izvajati in odrediti ukrepe za pravilno in skladno s predpisi delovanje zavezancev. Zavezanci so namreč v veliki večini že med samim inšpekcijskim postopkom odpravili nepravilnosti ali pomanjkljivosti, s tem pa je bil tudi dosežen namen inšpekcijskega nadzora.

V letu 2014 je bilo v IRSNZ skupaj zaposlenih 15 oz. ob koncu leta 16 javnih uslužbencev, od tega 14 inšpektorjev. V primerjavi s preteklimi leti je gre za konstanten padec števila zaposlenih, bistveno pa se je število zaposlenih zmanjšalo v letu 2013 (iz 22 na 16 zaposlenih). Trenutno stanje je dokaj problematično, saj zaradi kadrovske podhranjenosti prihaja do motenj delovnega procesa, predvsem v smislu odzivanja na varnostne dogodke na terenu. Tako se večkrat odreče sodelovanje v skupnih akcijah na terenu skupaj z ostalimi inšpekcijami ali pa na povabilo policije. Ocenjuje pa se, da bi bilo potrebno za učinkovito nadzorovanje posameznih zavezancev, zlasti na področju zasebnega varovanja, večkrat opraviti delo v popoldanskem in nočnem času ter preko vikenda in po vseh regijah Slovenije.

Ne glede na vse, pa se je z drugačnim pristopom k reševanju zadev in načinom vodenja zagotovilo, da je manjše število zaposlenih opravilo bistveno več aktivnosti in posledično dela, kot ga je večje število zaposlenih v preteklih letih. Ključni rezultati so razvidni iz naslednjega prikaza.

Graf 2: Število inšpekcijskih nadzorov, prekrškovnih odločitev, stroškov postopka in števila zaposlenih 2011 – 2014

3 Inšpekcijski nadzori po področjih dela

3.1 Področje zasebnega varovanja

Zasebno varovanje v Republiki Sloveniji opravlja, ga ponuja ali o njem svetuje v okviru svoje usposobljenosti kot pridobitno dejavnost gospodarska družba ali samostojni podjetnik. To dejavnost opravlja za naročnike, na podlagi pogodbenega odnosa, posameznik, ki ima registrirano dejavnost, ima veljavno licenco in izpolnjuje pogoje za opravljanje zasebnega varovanja v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju (v nadaljevanju ZZas-1).

Trenutno je v Sloveniji registriranih 151 subjektov, ki imajo najmanj eno izmed licenc na področju zasebnega varovanja. Varnostno podjetje ima lahko 8 različnih vrst licence. V celotni panogi je trenutno 6689 oseb, ki poseduje službeno izkaznico varnostnika. Področje zasebnega varovanja je zaradi obsega števila zavezancev in problematike eno izmed prioritarnih področij dela IRSNZ. Temu primerno je tudi razporejeno razmerje števila inšpekcijskih nadzorov v primerjavi z ostalimi področji dela.

Cilj inšpekcijskega nadzora na področju zasebnega varovanja v letu 2014 je bil okrepitev in večja dinamika inšpekcijskih nadzorov pri zavezancih, ki organizirajo javne prireditve kot svojo redno registrirano dejavnost v svojih poslovnih prostorih, saj je tu v preteklosti prihajalo do dogodkov s tragičnimi posledicami. Gre predvsem za nočne lokale in diskoteke, ki v svojih prostorih organizirajo javne prireditve. Okrepljen je bil tudi inšpekcijski nadzor nad zavezanci, ki izvajajo prevoz denarja ter drugih vrednostnih pošiljk.

IRSNZ je v letu 2014 na področju zasebnega varovanja izvedel skupno 392 inšpekcijskih nadzorov. Največ nadzorov je bilo izvedenih pri imetnikih licenc oziroma zasebno varnostnih subjektih in sicer 148. Gre predvsem za nadzore, ki so bile izvedeni na sedežih varnostnih služb oziroma na posameznih objektih oziroma varovanih območjih, kjer so izvajali posamezne naloge. V teh nadzorih se je podrobneje nadziralo varnostna podjetja oziroma zasebno varnostne subjekte, predvsem glede izpolnjevanja ustreznih pogojev, za opravljanje različnih vrst varovanj.

V tem delu je IRSNZ namenil še posebno skrb in pozornost na spoštovanje standardov na področju zasebnega varovanja. Na podlagi 13. člena ZZasV-1, so bili namreč pripravljene standardi, ki se uporabljajo na področju zasebnega varovanja. Standardi so bili sprejeti na podlagi Odredbe o določitvi standardov, ki so obvezni na področju zasebnega varovanja (Ur. list RS, 24/2012), veljati pa so začeli 26. 3. 2013, nadzorstvo nad spoštovanjem pa sodi pod pristojnost IRSNZ. V praksi se je namreč pojavilo vedno več izvajalcev, ki so oglaševali načrtovanje in izvajanje tehničnih sistemov, čeprav za to niso imeli ustreznih licenc. Prav tako je bilo na to temo podanih več prijav. Skupaj je bilo na področju standardov izvedenih 18 inšpekcijskih nadzorov, od tega v 11 primerih pri subjektih, ki niso imeli ustrezne licence in v 7 primerih pri imetnikih z licencami. V sklopu inšpekcijskih nadzorov je bilo z ustrežno organizacijo dela v IRSNZ zagotovljeno, da so bile tudi vse prijave na tem področju tudi sproti obravnavane.

Na podlagi Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah (Uradni list RS, 22/2010 – v nadaljevanju Uredba) je bilo opravljenih 140 inšpekcijskih nadzorov in v nočnih lokalih in diskotekah, kjer so se odvijale javne prireditve.¹ Posebna skrb se je namenila tudi nadzoru večjih javnih zabavnih in športnih prireditev na prostem, so je IRSNZ izvedel 21 inšpekcijskih nadzorov po celotni državi nad takimi prireditvami. Nadzori so bili izvedeni predvsem v večerno nočnem času in preko vikendov. Na ta način se je namreč preverjalo spoštovanje predpisov glede ustreznega varovanja gostinskih in nočnih lokalov v času javnih prireditev, posledično pa je to vplivalo na večjo stopnjo varnosti v lokalih. Izvedene so bile tudi skupne akcije tako samostojno, kot tudi v sodelovanju s Policijo in drugimi inšpekcijskimi službami (predvsem tržna, delovna in požarna inšpekcija). Akcije in nadzori so po večini potekale ob koncu tedna (četrtek, petek, sobota) konstantno preko celega leta. Poseben poudarek je bil ob praznikih in predvsem v času turistične sezone ter v času novoletno-božičnih praznikov. Tako sistematičen in operativno prilagojen pristop nadzora po času in kraju problematike, je po oceni IRSNZ edini učinkovit način, ki vodi k zvišanju kvalitete varnostnih storitev in posledično boljšega varovanja javnega interesa.

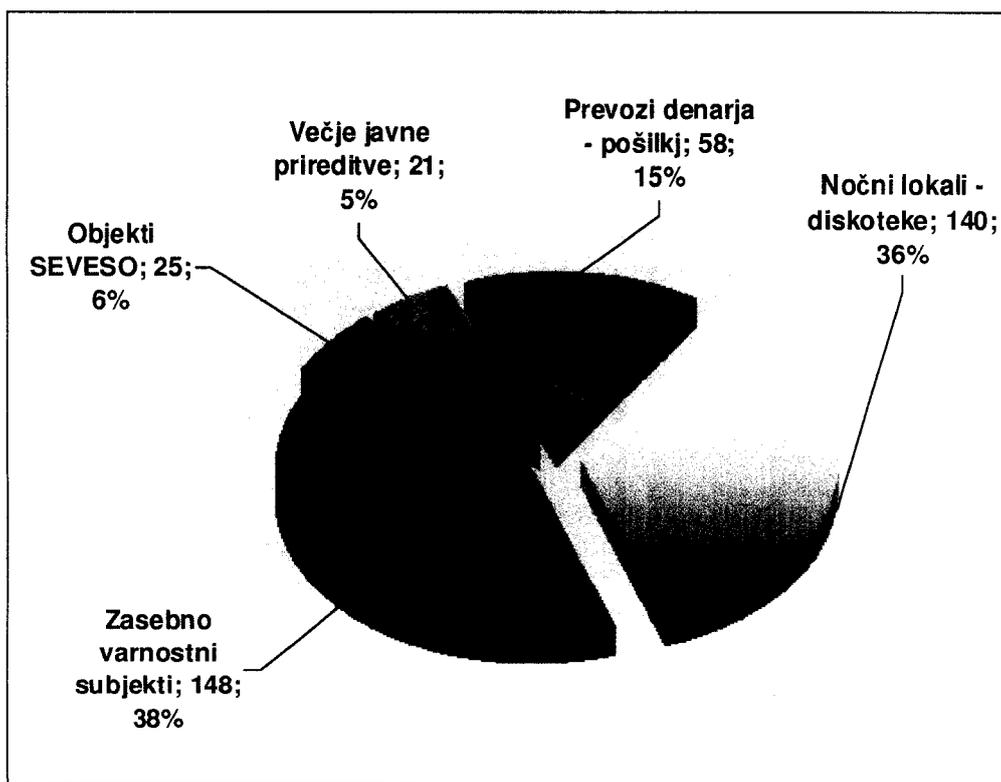
¹ V sklopu inšpekcijskega nadzora pri zavezancih po Uredbi, je bil lahko izveden tudi inšpekcijski nadzor nad izvajanjem zasebnega varovanja, se pravi pri zavezancu, imetniku licence po ZZasV-1, ki je izvajal storitve zasebnega varovanja na podlagi pogodbe z naročnikom, zavezancem po Uredbi.

Relativno veliko inšpekcijskih nadzorov (58) je bilo izvedenih na področju varovanja prevoza denarnih in drugih vrednostnih pošilk, kjer je IRSNZ prejel tudi več različnih prijav. IRSNZ je z namenom ugotovitve dejanskega stanja na tem področju opravil tudi več izrednih inšpekcijskih nadzorov in sicer kot odziv na številne prijave o nepravilnostih pri prevozu teh pošilk. V okviru številnih nadzorov je bilo ugotovljeno, da so se dejansko informacije iz prijav v veliki meri tudi potrdile. Šlo je predvsem za kršenje delovno pravne zakonodaje glede števila opravljenih ur, ki sodi v pristojnost delovne inšpekcije in so jim bile zadeve nemudoma odstopljene v nadaljnje reševanje. Posebna pozornost je bila v nadzorih namenjena ugotavljanju tehnične brezhibnosti in opremljenost vozil, s katerimi se prevažajo vrednostne pošiljke, predvsem pa se je preverjalo izpolnjevanje pogojev, ki so določeni s Pravilnikom o načinu prevoza in varovanja denarja ter drugih vrednostnih pošilk (Uradni list RS, št. 96/2005, 114/2006, 16/2008, 81/2008, 86/2009 in 17/2011 – v nadaljevanju Pravilnik). Pri tem se je IRSNZ povezal s Policijo, pri čemer je bilo v skupnih nadzorih dejansko potrjeno, da nekatera vozila niso bila ustrezno tehnično brezhibna (npr. brezhibne zavore, predelava vozila ni bila skladna s predpisi o homologaciji).

IRSNZ se je v letu 2014 odzval na povabilo Inšpektorata za okolje in prostor k skupnem sodelovanju in nadzoru v direktive SEVESO. Šlo je na nadzor nad vitalnimi objekti, ki imajo od države podeljeno okoljevarstveno dovoljenje, ob tem pa morajo izpolnjevati visoke zahteve z različnih področjih, med njimi tudi s področja varovanja teh objektov. Inšpektorat za okolje in prostor namreč nima pooblastil za nadziranje področja zasebnega varovanja, to pa je v pristojnosti IRSNZ, zaradi česar je nadzor nad temi objekti IRSNZ uvrstil v svoj letni plan. Skupaj je na tem področju IRSNZ izvedel 25 inšpekcijskih nadzorov in sicer izključno na podlagi ZZasV-1 in Uredbe o obveznem organiziranju varovanja.

V spodnjem prikazu je prikazan delež inšpekcijskih nadzorih po posameznih področjih v okviru zasebnega varovanja.

Graf 3: Delež inšpekcijskih v okviru zasebnega varovanja

Nepravilnosti in kršitve:

Pri imetnikih licence po ZZasV-1 oziroma zasebno varnostnih subjektih so bile najpogostejše nepravilnosti oziroma kršitve predvsem naslednje:

- ni imel v delovnem razmerju za nedoločen čas s polnim delovnim časom varnostnega menedžerja, ki opravlja naloge odgovorne osebe za opravljanje zasebnega varovanja ali je sam varnostni menedžer (1. točka 1. odstavka 19. člena ZZasV-1);
- ni imel sklenjene pogodbe z varnostnim osebjem pred opravljanjem zasebnega varovanja (6. točka 1. odstavka 19. člena ZZasV-1 v povezavi z 11. členom ZZasV-1);
- ni bil pred začetkom opravljanja dejavnosti zavarovan pred odgovornostjo za škodo, ki bi utegnila nastati naročniku varnostnih storitev ali tretji osebi v zvezi z opravljanjem zasebnega varovanja, za zavarovalno vsoto, ki ne sme biti nižja od 42.000,00 EUR za posamezen zavarovalni primer oziroma od 84.000,00 EUR za vse zavarovalne primere v posameznem letu (15. člen ZZasV-1);
- imetnik licence in izvajalec internega varovanja, poleg strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja iz 38. člena ZZasV-1, ni najmanj enkrat letno zagotovil interno strokovno izpopolnjevanje varnostnega osebja glede na vrsto del, ki jih opravlja (1. odstavek 39. člena ZZasV-1);
- ni zagotovil, da je interno strokovno izpopolnjevanje vključevalo teoretična in praktična znanja, določena z veljavnimi programi strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja, ter preverjanje teoretične in praktične usposobljenosti, iz katerega je razvidno, da so udeleženci strokovno usposobljeni za opravljanje določenih nalog zasebnega varovanja (2. odstavek 39. člena ZZasV-1);
- izvajalec internega varovanja ni evidentiral vsebine in časa trajanja strokovnega izpopolnjevanja, prisotnosti varnostnega osebja, rezultatov preverjanja in podatkov o izvajalcu ter najmanj osem dni pred začetkom o kraju in času strokovnega izpopolnjevanja ni obvestil reprezentativnega združenja (3. odstavek 39. člena ZZasV-1);
- imetnik licence ali izvajalec internega varovanja ni pisno sporočil datuma sklenitve in prenehanja delovnega razmerja varnostnega osebja upravljavcu evidence v osmih dneh od nastale spremembe (2. odstavek 84. člen ZZasV-1);
- imetnik licence ni vodil evidence varnostnega osebja, evidence pogodb o opravljanju storitev zasebnega varovanja, evidence pritožb, evidence uporabe ukrepov varnostnika, plinskega razpršilca, službenega psa in strelnega orožja (5. odstavek 76. člena ZZasV-1);
- imetnik licence ni vodil predpisanih evidenc iz 76. člena ZZasV-1 z predpisanimi elementi (82. člen ZZasV-1);
- imetnik licence ni zagotavljal lastnega ali pogodbenega notranjega nadzora nad opravljanjem nalog varnostnega osebja z varnostniki nadzorniki in varnostnimi menedžerji, ki morajo biti strokovno usposobljeni za opravljanje nalog po programu, ki ga določi minister (12. člen ZZasV-1);
- varnostno osebje med opravljanjem nalog ni nosilo delovne obleke (1. odstavek 61. člen ZZasV-1).

Najpogostejše nepravilnosti oziroma kršitve, ki so bile zaznane v inšpekcijskih nadzorih pri zavezancih po **Uredbi o obveznem organiziranju službe varovanja** (nočni lokali – diskoteke) so bile predvsem naslednje:

- zavezanec ni vzpostavil ali zagotovil službe varovanja (1. odstavek 3. člena Uredbe);
- zavezanec ni imel izdelane ocene stopnje tveganja oziroma ocena stopnje tveganja za varovano območje ni imela predpisanih elementov (5. člen Uredbe);
- zavezanec ni imel izdelanega načrta varovanja oziroma načrt varovanja za varovano območje ni imel predpisanih elementov (6. člen Uredbe);
- zavezanec ni od izdelovalca s podpisom prevzel načrta varovanja (1. odstavek 7. člena Uredbe);
- zavezanec ni zagotovil minimalnega obsega varovanja na varovanem območju, tako z ustreznim številom varnostnega osebja oziroma z video-nadzorom (1. in 2. odstavek 8. člena Uredbe);

- zavezanec na varovanem območju ni izobesil seznama varnostnega osebja, ki trenutno izvaja naloge varovanja, s telefonsko številko vodje varovanja (6. člen Uredbe);
- zavezanec ni zagotavljal tekočega spremljanja trenutnega števila obiskovalcev na varovanem območju (5. odstavek 8. člena Uredbe);
- zavezanec ni zagotovil, da je kapaciteta lokala, ki je označena skladno z določbami, ki urejajo varstvo pred požari enaka kapaciteti navedeni v načrtu varovanja za varovano območje, na podlagi katere je določen minimalen obseg varovanja na varovanem območju (11. odstavek 6. člena Uredbe v povezavi z 5. odstavkom 8. člena Uredbe);
- zavezanec inšpektoratu, ki opravlja nadzor nad izvajanjem Uredbe ni omogočil vpogleda v načrt varovanja oziroma načrta varovanja ni hranil na varovanem območju (10. člen Uredbe).

V inšpekcijskih nadzorih nad ugotavljanjem **pravilnega izvajanja prevoza in varovanja denarja ter drugih vrednostnih pošilk** so bile zaznane predvsem naslednje nepravilnosti oziroma kršitve:

- varovana pošiljka 1. razreda med prenosom ni bila shranjena v prirejenem kovčku, kaseti ali torbi, ki je konstruirana tako, da otežuje nasilno odpiranje in odtujitev javlja z zvočnim, svetlobnim, dimnim ali tehničnim signalom (15. člen Pravilnika);
- varnostniki med prenosom oziroma prevozom denarja ter drugih vrednostnih pošilk niso bili opremljeni z neprebojnimi jopiči ali neprebojnimi srajcami (16. do 20. člen Pravilnika);
- prevoz varovane pošiljke je bil izvajan z neustreznim vozilom (16. do 20. člen Pravilnika).

Na podlagi izvedenih inšpekcijskih nadzorov in ugotovitev, ki izhajajo iz teh nadzorov lahko na splošno ocenimo, da se stanje na področju spoštovanja predpisov pri zavezancih izboljšuje, kakor tudi sodelovanje s Policijo, področnimi inšpektorati in drugimi pristojnimi službami.

Dejansko pa inšpektorji pri svojem delu zaznavamo določene pomanjkljivosti predvsem pri izvajanju nadzora nad zavezanci po Uredbi. V zvezi s tem smo na IRSNZ oblikovali delovno skupino in pristojnemu organu podali predloge za spremembo Uredbe. Pri nadziranju načrtov varovanja smo ugotovili, da je odgovornost za skladnost načrta z Uredbo na strani zavezanca, naročnika načrta, nesmiselna, saj kot laik ne more biti odgovoren za zakonsko skladno izdelavo načrta. Prav tako ni definirano kdaj posamezni lokal prepoznati kot zavezanca in kdaj šteti, da poteka javna prireditelja na kateri je obvezna prisotnost varnostnikov. Določena pomanjkljivost je bila ugotovljena tudi pri kazenskih določbah.

V letu 2014 se je tudi iztekel rok za uveljavitev Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja (Uradni list RS, št. 80/2012 – v nadaljevanju Uredba1). Pri inšpekcijskem nadzoru nad zavezanci je bila ugotovljena pomanjkljivost, da Uredba 1 predpisuje enake zakonske zahteve tako za velike in varnostno najzahtevnejše subjekte, kot za subjekte z bistveno manjšim varnostnim tveganjem. Potrebno bi bilo definirati zagotavljanje nemotene odprave tveganj za zdravje in življenje ljudi pri zavezancih, ki sami tega iz finančnih razlogov ne zmorejo, a je inšpektor odredil takšne ukrepe.

Prekrškovni postopki

Poleg inšpekcijskih nadzorov je IRSNZ področju zasebnega varovanja vodili tudi **prekrškovne postopke**. Na področju zasebnega varovanja so inšpektorji v okviru inšpekcijskega postopka izrekli skupaj 316 sankcij za storjeni prekršek in sicer v 153 primerih globo in v 163 primerih opomin. V teh sankcijah niso všteta opozorila (pisna in ustna), ki so jih inšpektorjih izrekli v postopkih za milejše kršitve. Največ kršitev je bilo ugotovljenih na podlagi ZZasV in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah.

Preglednica 3: Izrečene sankcije po pravni podlagi 2011-2014

Pregled izrečenih sankcij, po zakonih – primerjava od 2011 do 2014												
	2011			2012			2013			2014		
	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	Globa	opomin	Skupaj	globa	opomin	skupaj
ZZasV	95	30	125	61	51	112	86	51	137	99	104	203
Uredba²	33	47	80	38	24	62	43	39	82	52	57	109
ZVPNPP³				101	77	4	0	4	4	2	2	4
Skupaj	128	77	205	247	178	452	125	94	223	153	163	316

Zaradi ugotovljenih kršitev so inšpektorji v letu 2014 skupaj izrekli globe v višini 298.000,00 EUR in sicer 103.600,00 EUR zaradi kršitev določil ZZasV, 191.200,00 EUR, zaradi kršitve določil Uredbe in 3.300,00 EUR, zaradi kršitev določil ZVPNPP.

3.2 Orožje, eksploziva in pirotehnični izdelki

IRSNZ opravlja z skladu z določbami Zakona o orožju (v nadaljevanju ZOro-1) nadzor nad izvrševanjem določb pri pravnih osebah in podjetnikih, ki posedujejo orožje, se ukvarjajo s prometom orožja ali dejavnostjo strelišča. Tako je bil nadzor usmerjen predvsem v preverjanje pogojev za posest ali promet z orožjem, ustreznost poslovnih prostorov namenjenih za promet z orožjem, ustreznost skladišč orožja in streliva ter prostorov, kjer je shranjeno orožje in strelivo. Prav tako so bili nadzorovani tudi pogoji oziroma osebe, ki delajo neposredno z orožjem, pregledane predpisane evidence in ostala dokumentacija, ki se nanaša na orožje in strelivo, kupce orožja ter osebe, ki jim je bilo orožje zaupano.

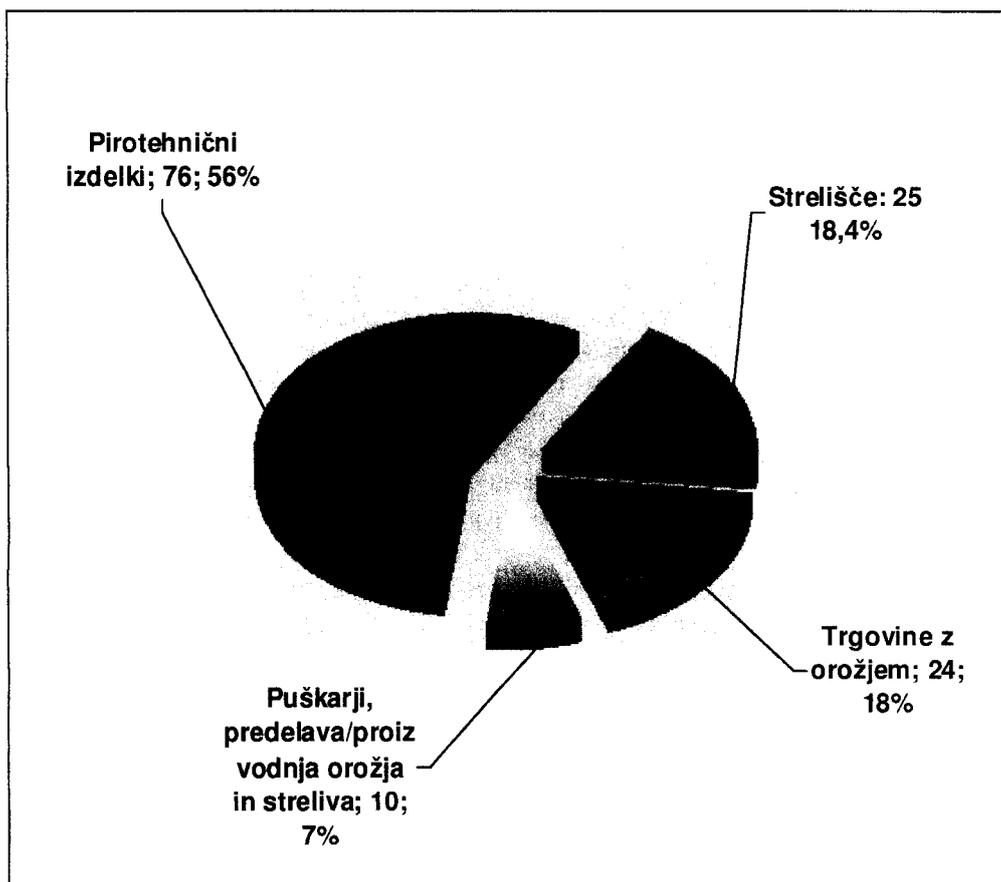
Pri tem je potrebno poudariti, da je po evidenci MNZ izdanih 25 dovoljenj za izdelavo orožja (puškarji), 63 dovoljenj za trgovino na debelo, 94 dovoljenj za trgovino na drobno, 10 dovoljenj za civilna strelišča, 5 dovoljenja za trgovino na debelo in drobno, prav tako je v Sloveniji 309 pravnih oseb, ki posedujejo orožje (strelska društva, lovske družine, imetniki licenc za storitev zasebnega varovanja in druge pravne osebe, ki posedujejo orožje).

Poleg tega izvaja IRSNZ nadzor tudi na področju pirotehničnih izdelkov in sicer na podlagi Zakona o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih (ZEPI, Uradni list RS, št. 35/08). Podjetja, ki se ukvarjajo s trgovino na debelo, s pirotehničnimi izdelki tekom leta, predvsem pa v decembrskem obdobju zalagajo vse registrirane trgovine oziroma trgovce na drobno. **Trenutno je v Sloveniji registrirano 461 trgovcev na drobno.**

² Uredba o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah

³ Zakon o varstvu potrošnikov pred nepošteno poslovno prakso

Graf 4: Inšpekcijski nadzori v okviru orožja, eksploziva in pirotehničnih izdelkov

Skupaj so inšpektorji na področju orožja, eksploziva in pirotehnik v letu 2014 izvedli **135 inšpekcijskih nadzorov**. Največ nadzorov na področju orožja in eksploziva je bilo izvedenih na področju delovanja strelišč, kjer je bila tudi zaznana največja problematika in sicer 25 inšpekcijskih nadzorov. Izvedeni so bili tudi nadzori v trgovinah z orožjem in nad trgovinami s spletno prodajo in sicer je bilo izvedenih 24 nadzorov. Delo je bilo usmerjeno v nadzor nad posameznimi »specialnostmi« kot so puščarji, predelava orožja, proizvodnja streliva, kjer je bilo izvedenih 10 nadzorov.

Na področju delovanja strelišč je bilo teko leta podanih tudi več prijav posameznih občanov, nekatere pa so bile tudi anonimne. Vsebina prijav se je v pretežni meri navezovala na delovanje nekaterih lovskih strelišč, kot tudi strelišč, ki jih uporabljajo posamezna društva tako na prostem kot v notranjosti. Pogostokrat so bili kot pglavitni razlogi prijav izpostavljeni predvsem skrb za varnost in ogrožanje občanov pri izvajanju strelskih aktivnosti. Inšpektorji so se nemudoma odzvali na vse prijave in so jih v nadaljevanju tudi preverili skozi inšpekcijske nadzore, v posamezne primere pa se je vključilo tudi strokovnjake oz. izvedence balistične stroke. V inšpekcijskih nadzorih sicer bistvenih pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti ni bilo ugotovljenih. Po drugi strani pa je bilo ugotovljeno, da so normativni pogoji za izvedbo strelskih aktivnosti relativno ohlapni. Za vsa strelišča namreč velja, da se po trenutno veljavni zakonodaji, ne preverja ali strelišče pred delovanjem izpolnjuje tehnične in varnostne pogoje za varovanje življenja in zdravja ljudi. Ne preverja se, niti ni urejeno, ali taka strelišča sploh spadajo v okolje kjer delujejo v smislu okoljevarstvenih in prostorskih ureditev (npr. urbana naselja, kmetijska zemljišča, bližina cest...). Na podlagi trenutno veljavnih določil ZOro-1 za dovolitev izvajanja streljanja na strelišču niso bistveni tehnični in varnostni pogoji, ki jih izpolnjuje strelišče za varovanje življenja in zdravja ljudi, temveč status strelišča in strelcev ter status orožja, ki se

uporablja pri izvajanju streljanja. Strelišče ima lahko status civilnega strelišča ali strelišča posameznika ali strelišča strelske organizacije (društva) ali lovske organizacije (lovska družina).

IRSNZ ocenjuje, da je trenutna ureditev neustrezna, saj varnost na strelišču ne sme biti odvisna od statusa strelišča, kajti orožje je v vseh primerih enako nevarno. Zato je ministrstvu predlagal tudi ustanovitev medresorske delovne skupine, ki bo preučila stanje in na podlagi tega sprejela ukrepe za izboljšanje stanja.

Na področju pirotehničnih izdelkov, so inšpektorji RSNZ v letu 2014 izvedli 76 inšpekcijskih nadzorov, pri čemer so bili nadzori enakomerno usmerjeni po državi, poudarek pa je bil dan tako na nadzor nad trgovci na debelo, kot tudi trgovce na drobno. V začetku decembra se je dinamika inšpekcijskih nadzorov bistveno povečala in je bila tudi usmerjena v vsa večja nakupovalna središča, saj je znano, da se pirotehnični izdelki čedalje bolj prodajajo v teh središčih. Splošna ugotovitev je, da je večina prodajalcev na debelo dala na slovenski trg ognjemetne izdelke, ki so bili preskušeni in certificirani s pridobljenim znakom CE, čeprav je tak postopek za trgovce obvezen šele v letu 2017. Le pri enem zavezancu je bilo ugotovljeno, da ni spoštoval slovenskega predpisanega načina označevanja ognjemetnih izdelkov po standardu SIST EN 15947-2:2010, vendar je po odredbi inšpektorja te oznake uskladi s predpisanimi zahtevami, preden je dal izdelke na slovenski trg, kar je bilo tudi potrjeno v nadzoru v decembru.

Pri nadzoru nad pirotehničnimi izdelki v mesecu decembru inšpektorji v 44 primerih niso ugotovili nobenih kršitev. V štirih (4) primerih pa so inšpektorji zavezancu izdali ustno odločbo začasne prepovedi nadaljnje prodaje pirotehnik. In sicer v dveh primerih dokler oseba odgovorna za varno prodajo pirotehnik ne pridobi predpisanega certifikata o strokovni usposobljenosti, ter v tretjem primeru, ker je zavezanec prodajal izdelke, katerih glavni učinek je pok, označene kot izdelke katerih glavni učinek ni pok. V zadnjem primeru pa dokler na izdelku na vidnem mestu ne namesti predpisano varnostno opozorilo. V prvih dveh (2) primerih sta bila zoper zavezanca sprožena postopka o prekršku in sicer zoper pravno in odgovorno osebo. V tretjem primeru pa ne, ker je zavezanec pred potekom odrejenega roka izdelke označil, kot je zahteval inšpektor.

V ostalih primerih so zavezanci na opozorilo inšpektorja ugotovljene nepravilnosti odpravili v času nadzora

IRSNZ je v okviru hitrega obveščanja o nevarnih izdelkih na notranjem trgu (RAPEX) na podlagi zaprosila slovenske kontrolne točke obravnaval tudi 52 obvestil in ugotovil, da noben nevaren pirotehnični izdelek dan na notranji trg EU ni bil v prodaji na slovenskem trgu.

Na tem področju je potrebno kot posebnosti izpostaviti sodelovanje IRSNZ v evropskem projektu JA PROSAFE 2011- Fireworks. Pri tem so inšpektorji izvajali nadzor nad skladnostjo tehničnih in varnostnih lastnosti ognjemetnih izdelkov kategorije 2 v okviru sodelovanja organov držav članic za nadzor notranjega trga pirotehnik v skupni akciji nadzornih organov držav članic. Nazor skladnosti je zajel šest največjih slovenskih dobaviteljev pirotehnik oziroma prodajalcev na debelo. V inšpekcijskih nadzorih je inšpektor vzel **15 vzorcev**, ki so bili v nadaljevanju poslani na analizo v referenčni laboratorij (Romunija). Rezultati preskusov pri priglašenem organu ("Notified Body") za ugotavljanje skladnosti so pokazali, da so bile pri 9 vzorcih ugotovljene takšne neskladnosti, da je bilo potrebno navedene izdelke odstraniti iz prodaje. Neskladni izdelki so bili vsi iz kategorije 2, in sicer ognjemetne baterije. Poudariti je treba, da so bili vsi ti izdelki označeni kot skladni, kar dokazuje znak CE in registracijske številke sledljivosti, kar velja za pirotehnične izdelke, ki so bili preskušeni v pooblaščenem EU laboratoriju (Notified Body) v skladu z Direktivo 2007/23/ES o pirotehničnih izdelkih in zato lahko dani na notranji trg EU v katerikoli državi članici.

Ravno na tem primeru se je pokazalo, da na podlagi ugotovitev neskladnih pirotehničnih izdelkov danih v prodajo s strani slovenskih dobaviteljev in sprejetja ustreznih inšpekcijskih ukrepov za umik takih izdelkov iz trga, da bi inšpektorji potrebovali poleg pooblastila za izrek začasne prepovedi nabave, prodaje in uporabe takih izdelkov tudi ukrep nepreklicne prepovedi,

saj v primeru izdelkov, ki imajo kritično neskladnost v gradnji (na primer glasnost učinka poka je preko dovoljene ravni, izlet gorečih delcev je izven območja varnostne razdalje, prekratek ali predolg čas gorenja vžigalne vrvice) le te ni moč odpraviti, začasna prepoved pa ni smiselna. Zato je bila v IRSNZ ustanovljena delovna skupina, ki je pripravila predloge za spremembo Zakona o eksplozivnih in pirotehničnih izdelkih in so bili posredovani na DUNZMN.

V letu 2014 so se aktivno nadaljevale aktivnosti glede skupnega reševanja problematike KIK Kemijska industrija Kamnik d.o.o. – v stečaju. Inšpektor je namreč v postopku izdal odločbo, s katero je bilo odrejeno obvezno varovanje eksplozivov in minskoeksplozivnih sredstev v kompleksu zavezanca. Glede na dejstvo, da je stečajni upravitelj v postopku pojasnil, da odločbe ne more izvršiti, je inšpektor v nadaljevanju izdal sklep o izvršbi po drugih osebah. S sklepom je bilo vzpostavljeno varovanje kompleksa zavezanca po drugi osebi, to je varnostni službi. Navedeni sklep je IRSNZ izdal, ker se varovanje tako občutljivega kompleksa ne sme prekiniti. V primeru neustreznega varovanja kompleksa bi bila lahko ogrožena varnost ljudi in njihovega premoženja. Navedeno pa bi lahko povzročilo resne posledice za nacionalno varnost Republike Slovenije. Sanacija se je v letu 2014 uspešno končala do take mere, da ni obstajalo več nevarnosti za življenje, zdravje in premoženje ljudi, zaradi česar se je tudi ukinito varovanje navedenega objekta.

Nepravilnosti in kršitve:

Pri nadzoru orožja, streliva, eksploziv so bile najpogosteje ugotovljene nepravilnosti pri vodenju evidenc in neustrezne mehanske zaščite prostorov, v katerih se nahaja orožje. Pri nadzorih na streliščih so bile najpogosteje ugotovljene nepravilnosti pri izvedbi zaščite smeri izstreljevanja krogel, za odpravo katerih so bili sprejeti ustrezni inšpekcijski ukrepi.

Na področju nadzora pirotehničnih izdelkov so bile najpogostejše in bistvene nepravilnosti predvsem naslednje:

- zavezanec ni imel pri sebi dokumentacije o opravljenem usposabljanju za ravnanje v primeru izrednih dogodkov,
- pirotehnični izdelki so bili naloženi previsoko, gasilnemu aparatu je potekel rok trajanja, prehodi v skladišču ali na prodajnem mestu so bili preozki,
- kupci so imeli prost dostop do pirotehniko,
- pirotehniko je bila izpostavljena sončni svetlobi,
- kontejner za prodajo pirotehniko, ni imel prostega prostora 3 metrov okoli njega,
- opravljanje prodaje brez dovoljenja za promet;
- opravljanje prodaje z osebami, katerim je poteklo potrdilo o strokovni usposobljenosti za varno delo s pirotehničnimi izdelki;
- v skladišču so bili še drugi predmeti poleg skladiščene pirotehniko in uporabljene so bile premajhne črke v oznakah opozoril in prepovedi na prodajnem mestu pirotehniko.

Ukrepi in prekrškovni postopki

Inšpektorji so zato v 27 primerih izdali opozorila po 33. členu Zakona o inšpekcijskem nadzoru in 23 opozoril po 53. členu Zakona o prekrških, saj so že s temi ukrepi dosegli namen predpisa.

Inšpektorji so na tem področju izvedli 37 prekrškovnih postopkov, v okviru katerih je bila v 13 primerih izrečena globa, v 24 primerih pa je bil kršiteljem izrečen opomin. V teh sankcijah niso všteta opozorila (pisna in ustna), ki so jih inšpektorjih izrekli v postopkih za milejše kršitve in sicer na kraju samem. Večji delež kršitev je bil zaznan na področju pirotehničnih izdelkov (24 kršitev), sledi pa delež na področju orožja, streliva in eksploziva (13 kršitev).

Preglednica 4: Izrečene sankcije po pravni podlagi 2011-2014

Pregled izrečenih sankcij, po zakonih – primerjava od 2011 do 2014												
	2011			2012			2013			2014		
	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj
ZEPI	18	0	18	2	6	2	28	3	31	6	8	14
ZOro	4	6	10	14	5	19	10	0	10	2	8	10
Uredba⁴										5	8	13
Skupaj	22	6	28	16	5	21	38	3	41	13	24	37

Zaradi ugotovljenih kršitev so inšpektorji v letu 2014 skupaj izrekli globe v višini 36.500,00 EUR in sicer 17.600,00 EUR zaradi kršitev določil ZEPI, 15.400,00 EUR, zaradi kršitve določil Uredbe in 3.500,00 EUR, zaradi kršitev ZOro.

3.3 Varnost in red na smučiščih

Nadzor na smučiščih ureja krovni predpis Zakon o varnosti na smučiščih (v nadaljevanju: ZVSmuč). IRSNZ je izvajal nadzor nad varnostjo in redom na smučiščih tako, da je ugotavljal ali so na smučišču strokovno usposobljeni nadzorniki, v kakšnem številu in ali nadzorniki dejansko izvajajo nadzor na smučiščih. Prav tako je bilo preverjeno ali je upravljavec smučišča zagotovil na smučišču tak red, da je omogočeno varno smučanje ob upoštevanju samo-odgovornosti smučarjev. Preverjeno je bilo tudi ali upravljavci smučišč vodijo predpisane evidence, ki vsebujejo podatke o izrečenih ukrepih in razlogih za odvzem vozovnice ter ali upravljavci smučišč IRSNZ redno pošiljajo zapisnike o nesrečah na smučiščih in drugo.

Inšpektorji IRSNZ so v letu 2014 opravili 22 inšpekcijskih nadzorov na smučiščih in sicer s področja zagotavljanja njihove varnosti. Nadzore so opravljali 4 inšpektorji, ki so strokovno usposobljeni za nadzor na tem področju. Stanje je bilo relativno dobro, saj so inšpektorji v 20 primerih inšpekcijski postopek na kraju ustavili, kar pomeni, da ni bilo bistvenih nepravilnosti oziroma kršitev. Le v štirih primerih (4) so inšpektorji izrekli na kraju opozorila skladno z določili Zakona o inšpekcijskem postopku. Večinoma so upravljavci smučišč ugotovljene nepravilnosti odpravili že v času inšpekcijskega nadzora, zato so bili postopek prav tako ustavljen na kraju samem.

Kršitve in nepravilnosti

Bistvene nepravilnosti, ki so jih inšpektorji ugotovili pri izvajanju inšpekcijskih nadzorov v zvezi zagotavljanjem varnosti in reda na smučiščih v skladu z določili ZVSmuč in predpisov, sprejetih na njegovi podlagi v sezoni 2012/13 so naslednje:

- nepopolni zapisniki o nesrečah na smučiščih (ni priloženih fotografij);
- na smučišču je bilo premalo nadzornikov (ponekod so bile evidence prirejene);
- nadzornika sploh ni bilo;
- nadzorniki na smučišču (smučarskih progah) niso izvajali nalog (1., 2., 6. alineje 1. odstavka 27. člena ZVSmuč). Zlasti pereče je bilo dejstvo, da nadzorniki niso opozarjali smučarje, da se ne sme smučati zunaj prog, po neurejenem smučarskem prostoru;

⁴ Uredba o posebnih zahtevah za objekte, v katerih so eksplozivni ali pirotehnični izdelki

- na smučišču niso imeli obrazcev - potrdil o odvzemu vozovnice in tako tudi ni zagotavljal vodenja evidence o odvzetih vozovnicah;
- nadzornik še ni imel izdane izkaznice za nadzornika;
- brezrokavnik nadzornika ni bil ustrezen ali pa je bil pomanjkljivo označen (brez imena in priimka, nekje so imeli flurestenčne barve – večkratne kršitve);
- smučišče ni imelo na kraju obratovalnega dovoljenja – posredovan naknadno;
- prvi nadzor je pokazal, da je premalo nadzornikov, zato je bila izdana ureditvena odločba, v ponovnem pa je bilo ugotovljeno, da zavezanec spoštuje ukrepe iz odločbe;
- nadzorniku je potekla veljavnost izkaznice;
- nadzornik ni ukrepal, ko bi moral.

Sprejeto je bilo 39 prekrškovnih odločitev. Od tega je bilo deset (10) postopkov izpeljanih na podlagi predlogov upravičenih predlagateljev, predvsem s strani pristojnih policijskih postaj, pa tudi s strani nadzornikov na smučiščih. Ostali postopki so bili začeti po uradni dolžnosti.

Nesreče na smučiščih

Upravljalci smučišč morajo IRSNZ posredovati zapisnike o obravnavi nesreč na smučiščih. Pri posredovanju podatkov o prejetih zapisnikih o nesrečah velja dodati, da je neposredna primerjava sezon glede nesreč na smučiščih smiselna le ob hkratni navedbi števila obratovalnih dni ter obiskanosti smučišč. Ker IRSNZ nima na voljo teh podatkov, tovrstnih primerjav tudi ni bilo izvedenih.

IRSNZ je za smučarsko sezono 2013/2014 od upravljavcev smučišč prejel zapisnike in sicer od 19 smučišč, skupaj 642 zapisnikov o nesrečah na smučiščih. Od tega je bilo 12 nesreč s hujšo telesno poškodbo. V smučarski sezoni 2012/2013 je IRSNZ prejel 1071 zapisnikov o nesrečah na smučiščih, od tega je bilo 21 nesreč s hudo telesno poškodbo, v sezoni 2011/2012 1075 zapisnikov o nesrečah na smučiščih, v sezoni 2010/2011 pa 1170. Podrobni podatki so razvidni iz spodnje preglednice.

Preglednica 5: Nesreče na smučiščih

Telesna poškodba	Starost				Skupaj
	do 18 let	od 19 do 26 let	27 let in več	ni podatka	
Hujša	4	2	6		12
Lažja	288	63	275	4	630
Skupaj	292	65	281	4	642

Na osnovi podatkov iz zapisnikov je bilo ugotovljeno, da je bilo v nesrečah na smučiščih udeleženih 675 oseb, saj sta bili v 33 primerih udeleženi dve osebi. Za primerjavo s sezono 2012/2013 (takrat je bilo udeleženih 1145 oseb), v 71 primerih sta bili v nesreči udeleženi 2 osebi, v enem primeru pa tri.

Delež domačih (prebivalci R. Slovenije) udeležencev v nesrečah na smučiščih se je v sezoni 2013/2014 v primerjavi s prejšnjima dvema sezonama povečal za 3 odstotke, skupaj je bilo tako 80 % udeležencev v smučarskih nesrečah iz Slovenije. Razmerja udeležencev iz tujine ostajajo podobna, največ je hrvaških državljanov (6 %), sledijo udeleženci iz Madžarske (3 %) ter iz drugih držav, kjer prevladujejo (Italija, Srbija in Združeno kraljestvo V. Britanije in S. Irke).

Glede slovenskih smučiščih lahko rečemo, da so le-ta varna, upravljalci se zavedajo pomembnosti elementa varnosti na smučiščih. Inšpektorji uspešno sodelujemo tako z inšpektorji Prometnega inšpektorata, kot tudi s policisti, ki svoje naloge opravljajo na smučiščih.

3.4 Detektivska dejavnost

Detektivsko dejavnost ureja Zakon o detektivski dejavnosti (Uradni list RS, št. 17/2011, v nadaljevanju: ZDD-1). Cilj inšpekcijskega nadzora na področju detektivske dejavnosti je bil dosleden nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje detektivske dejavnosti, nadzor nad vodenjem predpisanih evidenc pri imetnikih licenc, odkrivanju nedovoljenih dejavnosti, nad pridobivanjem in vrsto pridobljenih informacij in nad načinom varovanja podatkov, pridobljenih pri opravljanju detektivske dejavnosti.

Inšpektorji IRSNZ so v letu 2014 opravil 32 inšpekcijskih nadzorov s področja detektivske dejavnosti. V sedemnajstih (17) primerih v času inšpekcijskega nadzora in v obsegu nadzora, pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti pri izvajanju detektivske dejavnosti niso bile ugotovljene, zato je bil postopek ustavljen že na kraju nadzora in sicer sklado z 28. členom ZIN.

V okviru petnajstih (15) inšpekcijskih nadzorov pa so bile pomanjkljivosti sicer ugotovljene, vendar so jih detektivi odpravili še pred izdajo odločbe in o tem posredovali pisna dokazila, zato so bili inšpekcijski postopki ustavljeni s sklepom. Detektivom so bili tako izrečeni naslednji ukrepi:

- šest (6) opozoril po ZIN;
- štiri (4) opozoril po Zakonu o prekrških;

Tudi v letu 2014 so bila na tem področju aktualna in problematična nekatera vprašanja povezana s pisnimi pooblastili za opravljanje detektivske dejavnosti, in sicer v zvezi z možnostjo podelitve generalnega pooblastila detektivu. V sodelovanju z MNZ, Detektivsko zbornico RS in IRSNZ je bilo oblikovano stališče, da mora detektiv vedno pridobiti pooblastilo, v katerem so konkretno navedeni podatki o subjektu nadzora (obseg nadzora), seveda poleg področja in namena zbiranja informacij. Pri tem se je sledilo tudi mnenju Informacijskega pooblaščenca številka 0712-100/2011/2 z dne 19.5.2011.

Prav tako je bilo obravnavano vprašanje v zvezi s podeljevanjem pooblastila za opravljanje detektivske dejavnosti s strani detektiva, za katero je sam dobil pooblastilo od stranke, drugemu detektivu. V tem primeru lahko na podlagi mnenja MNZ in Informacijskega pooblaščenca zaključimo, da ZDD-1 ne določa, da bi detektiv lahko podelil pooblastilo drugemu detektivu za opravljanje detektivske dejavnosti, za katero je sam dobil pooblastilo od stranke. Gre namreč za naravo razmerja med naročnikom in detektivom, za zaupen odnos, v katerega, če ni dogovorjeno drugače, ne sme vstopiti drug detektiv.

Še vedno je aktualno tudi vprašanje, kdo poleg detektivov zbira informacije o zlorabah pravice do zadržanosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe. Na to temo so bili pogostokrat kritični tudi detektivi, saj menijo, da drugi subjekti neupravičeno posegajo na to področje in da jih je potrebno ustrezno sankcionirati. IRSNZ je v zvezi s tem Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter Informacijskega pooblaščenca zaprosili za mnenje ali lahko informacije o zlorabah pravice do zadržanosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe poleg detektivov pridobivajo tudi drugi pravni subjekti, ki nimajo zaposlenega detektiva, kajti ZDD-1 nikjer eksplicitno ne določa, da bi lahko kontrolo bolniškega staleža v zasebnem sektorju, v povezavi z določbami Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS št. 21/13 in 78/13), opravljal le detektiv (48/1. člen). Pri tem je ministrstvo posredovalo mnenje, da to lahko izvajajo tudi drugi subjekti in da ne zgolj detektivi.

Bistvene kršitve in nepravilnosti so bile predvsem naslednje:

- nepopolno vodenje evidenc oziroma vodenje v nasprotju s 45. členom ZDD-1;
- opravljanje detektivske dejavnosti brez pooblastila oziroma v nasprotju s 25. členom ZDD-1;
- opravljanje detektivske dejavnosti brez zavarovane odgovornosti za škodo, ki bi utegnila nastati stranki ali tretjim osebam in izvira iz opravljanja detektivske dejavnosti;

- nespoštovanje določbe prvega odstavka 21. člena ZDD-1, ko detektiv v predpisanem roku ni vrnil certifikata o licenci in detektivske izkaznice;
- kršitev 3. člena ZDD-1, ko detektiv kot poslovni subjekt ni bil vpisan v Poslovnem registru Slovenije.

Zaradi nepopolnega vodenja evidenc so bile izdane tri (3) odločbe o prekršku s sankcijo opomina ter dve (2) odločbe o prekrški s sankcijo opomina.

Skupaj je bila v zgoraj navedenih prekrškovnih odločitvah izrečena globa v skupnem znesku 1200,00 EUR.

Področje detektivske dejavnosti IRSNZ ocenjuje kot neproblematično, saj so nadzori pokazali, da imajo detektivi poslovanje relativno dobro urejeno. Še več pozornosti bo v prihodnosti na tem področju namenjeno subjektom, ki oglašujejo tovrstno dejavnost, pri čemer obstaja verjetnost, da za to nimajo ustreznih licenc.

3.5 Tajni podatki

Nadzor na področju tajnih podatkov je bil usmerjen predvsem v državne organe in organizacije, ki jim je izdano varnostno dovoljenje. Pri izvedbi inšpekcijskega nadzora na področju tajnih podatkov je bila izvedena podrobna kontrola nad izvajanjem in vodenjem evidenc varnostnih dovoljenj ter preverjanje izpolnjevanja pogojev, na podlagi katerih je organizacija prejela varnostno dovoljenje, preverjanje vzpostavljenega notranjega nadzora, preverjanje sistema določanja, označevanja in varovanja tajnih podatkov ter sistema dostopa do tajnih podatkov.

Inšpektorja IRSNZ sta v letu 2014 opravila 7 inšpekcijskih nadzorov in sicer v petih primerih pri pravnih osebah (podjetjih), ki jim je bilo izdano dovoljenje za obravnavanje tajnih podatkov in dveh primerih na ministrstvih. V večini primerov so bile ugotovljene nepravilnosti oz. pomanjkljivosti, saj je bilo ugotovljeno, da zavezanci nimajo vzpostavljenih vseh predpisanih prostorskih in organizacijskih pogojev za obravnavanje tajnih podatkov.

Ugotovitve inšpekcijskih nadzorov (pri pravnih osebah (podjetjih), ki jim je bilo izdano dovoljenje za obravnavanje tajnih podatkov) so potrdile, da bi bilo potrebno dejansko realizirati enega od predlogov IRSNZ, ki so bili v letnih poročilih že predlagani (poročilo 2012, poročilo 2014), to je da je potrebno izvesti osvežitveno usposabljanje za organe, ki izdajajo varnostna dovoljenja po 35.a in 35.b členu ZTP. Z navedenim bi poenotili kriterije in zagotovili, da nebi prihajalo do nepravilnosti pri zavezancih (predvsem podjetjih) pri zagotavljanju pogojev predpisanih s Sklepom o določitvi pogojev za varnostnotehnično opremo, ki se sme vgrajevati v varnostna območja.

izveden je bil tudi celostni inšpekcijski nadzor na Ministrstvu za zunanje zadeve, pri čemer se na podlagi ugotovitev iz nadzora ocenjuje, da je stanje pri obravnavanju tajnih podatkov na tem ministrstvu ustrezno.

IRSNZ ocenjuje, da bi bilo potrebno nadzore obravnavanja EU tajnih podatkov izvesti tudi v posameznih organih s podregistri EU tajnih podatkov in v posameznih državnih organih, ki so člani številnih EU teles, ki obravnavajo EU tajne podatke, pa nimajo vzpostavljenega podregistra EU tajnih podatkov.

V letu 2014 IRSNZ ni začel novih prekrškovnih postopkov na področju obravnavanja tajnih podatkov.

4 Skupni inšpekcijski ukrepi, upravni postopki

V letu 2014 je bilo izrečenih skupaj 195 upravnih ukrepov, in sicer je bilo izdanih 13 odločb o prepovedi opravljanja dejavnosti, 57 odločb o odpravi nepravilnosti (ureditvene odločbe), izrečena pa so bila tudi upravna opozorila po ZIN in sicer v 125 primerih. Podrobni podatki v primerjavi s prejšnjimi leti so razvidni iz spodnje preglednice.

Preglednica 6: Število in struktura upravnih ukrepov po letih 2011-2014

UKREP	2011	2012	2013	2014
Odločbe o prepovedi opravljanja dejavnosti	24	9	16	13
Odločbe o odpravi nepravilnosti (ureditvene odločbe)	80	65	69	57
Upravna opozorila po ZIN	152	104	369	125
Upravni ukrepi skupaj	256	178	454	195

Iz preglednice 5 je razvidno, da je bilo v letu 2014 izrečenih manj upravnih ukrepov v primerjavi z letom 2013 (545). Glavni razlog je predvsem v spremenjeni metodologiji štetja opozoril po ZIN, kar je bilo usklajeno in sprejeto pod okriljem Inšpekcijskega sveta. Po drugi strani pa podatki izkazujejo, da so imeli zavezanci v osnovi bolj urejeno poslovanje kot v letu 2013.

Preglednica 7: Odločanje o upravnih zadevah na prvi stopnji po letih 2011-2014

	2011	2012	2013	2014
Število nerešenih upravnih zadev, prenesenih iz preteklega obdobja	41	146	126	107
Število začelih upravnih zadev	453	318	502	563
Število ustavljenih upravnih postopkov	274	222	322	343
Število upravnih zadev, rešenih v zakonitem roku	363	338	521	556
Skupno število nerešenih upravnih zadev ob koncu leta	135	126	107	118
Število prejetih pritožb	11	15	10	17
Število zavrženih pritožb na I. stopnji	0	0	0	2
Število nadomeščenih odločb z odločbo organa prve stopnje	1	0	0	0
Število rešenih pritožb na I. stopnji	1	15	0	6
Število pritožb, odstopljenih v reševanje organu II. stopnje	10	0	10	11
Število upravnih izvršb in vloženih vlog za prisilitev	1	8	8	13
Št. izdanih sklepov o dovolitvi izvršbe	1	8	5	8

Iz preglednice 5 je razvidno, da se je število nerešenih upravnih zadev konstantno zmanjševalo tudi v letu 2014. Rezultat je dejansko dober, saj smo ustavili trend naraščanja nerešenih zadev že v letu 2013, še izboljšalo pa se je v letu 2014. Razlogi so predvsem v tem, da inšpektorji še bolj dosledno pregledovali odprte zadeve, posledično pa so izvedli dodatna opravila, da se zadeva zaključi. Razvidna je tudi bistveno večja dinamika začelih zadev v letu 2014 (563 zadev)

v primerjavi z letom 2013 (502) in prejšnjimi leti. Bistven je tudi podatek, da je bilo večje število zadev rešenih v zakonitih rokih (556) v primerjavi z letom 2013 (521). Skupno število nerešenih zadev ob koncu leta je sicer nekoliko večje, vendar predvsem iz razloga, ker je bilo tudi bistveno več zadev začelih tekom leta. Povečalo se je tudi število pritožb (17) čez upravne akte inšpektorjev, kar je tudi razumljivo, glede na večje število izvedenih postopkov. Navzgor odstopa tudi število upravnih izvršb in vloženih vlog za prisilitev (13). Razlogi za povečano število izvršb so predvsem v tem, da so inšpektorji še bolj dosledno vodili izvršbe v primerih, ko zavezanci niso sledili odrejenim ukrepom. Poleg tega je bilo izvedenih več postopkov preko celega leta, pri čemer je logično, da se je temu sorazmerno povečalo tudi število izvršb

5 Skupni pregled prekrškovnih postopkov

Pri vodenju prekrškovnih zadev, je bilo v prekrškovnih postopkih v letu 2014 izrečenih skupaj 680 ukrepov, od tega 240 glob – odločb o prekršku in 24 plačilnih nalogov. Poleg tega je bilo izrečenih 254 opominov in 162 opozoril za storjen prekršek po Zakonu o prekrških.

Preglednica 8: Statistika prekrškovnih ukrepov po vrsti in po posameznih zakonih po letih 2011-2014 (v ukrepe niso vključena opozorila)

Pregled izrečenih sankcij, po zakonih – primerjava od 2011 do 2014												
	2011			2012			2013			2014		
	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj
ZZasV	95	30	125	61	51	112	86	51	137	99	104	203
ZPPreb	141	184	325	72	79	151	116	57	173	65	65	130
Uredba⁵	33	47	80	38	24	62	43	39	82	52	57	109
ZIN	13	2	15	14	6	20	17	10	27	27	2	29
ZVRK	8	0	8	8	20	28	3	51	54	15	3	18
ZEPI	18	0	18	2	0	2	28	3	31	6	8	14
Uredba⁶										5	8	13
ZVSmuč	13	12	25	7	4	11	28	5	33	6	5	11
ZOro	4	6	10	14	5	19	10	0	10	2	8	10
ZDru	4	18	22	4	4	8	0	4	4	4	4	8
ZDD							2	5	7	3	2	5
ZVPNPP				2	2	4	0	4	4	2	2	4
ZOlzk	11	9	20	1	2	3	2	3	5	1	1	2
ZLV	2	7	9							1	1	2
ZIKS										0	1	1
ZPLD	0	2	2	1	0	1	3	0	3	1	0	1
ZVDZ				1	4	5	2	0	2			
ZVCP	7	2	9	6	0	6	0	0	0			
ZTP	0	1	1	16	4	20	2	1	3			
Skupaj	349	320	669	247	205	452	340	232	572	289	271	560

⁵ Uredba o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah

⁶ Uredba o posebnih zahtevah za objekte, v katerih so eksplozivni ali pirotehnični izdelki

Od skupaj izrečenih 289 glob je bilo izrečenih največ glob na področju zasebnega varovanja in sicer zaradi kršitev določb ZZasV-1. Izrečenih je bilo 99 glob in 104 opominov. Na področju zasebnega varovanja je bilo tudi relativno veliko ukrepov, zaradi kršitev določb Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah, saj je bilo izrečenih 52 glob in 57 opominov. Sledi delež sankcij s področja Zakona o prijavi prebivališča (65 glob), po istem zakonu pa je bilo tudi največ izrečenih opominov (65). Zaradi kršitve določb Zakona o referendumski in volilni kampanji-ZRVK je bilo izrečenih 15 globe in 3 opomini. Zaradi kršitev določb Zakona o inšpekcijskem nadzoru je bilo izrečenih 27 glob ter 2 opomina.

Zaradi kršitve določil Zakona o varnosti na smučiščih - ZVSmuč, kjer je bilo izrečenih 6 glob ter 5 opominov. Izstopajo tudi ukrepi po pirotehniko saj, je bilo, zaradi kršitev določil Zakona o eksplozivih in pirotehniko -ZEPI, izrečenih 6 glob in 8 opominov ter zaradi kršitve določil Uredbe o posebnih zahtevah za objekte, v katerih so eksplozivi ali pirotehnični izdelki, kjer je bilo izrečenih 5 glob in 8 opominov. Tudi na področju Zakona o orožju - ZOro sta bili izrečeni 2 glovi in 8 opominov. Pri ostalih predpisih so bile ravno tako ugotovljene kršitve, vendar v bistveno manjši meri.

Skupna višina izrečenih glob je znašala 400.032,00 EUR. Višina izrečenih taks, pristojbin oz. stroškov postopkov pa je znašala 94.960,00 EUR.

Reševanje zaostankov iz preteklih let

IRSNZ je na podlagi takratnega Zakona o varnosti cestnega prometa (v nadaljevanju ZVCP) v letih 2008, 2009 in 2010 na letni ravni prejemal okoli 16.000 predlogov za uvedbo postopka o prekršku. IRSNZ je zaradi velikega obsega prejetih zadev in glede na kadrovske resurse, uspel obravnavati zgolj del prejetih zadev. Zato je v letih 2008, 2009 in 2010 ostalo nerešenih skupno 26.382 zadev.

Z optimizacijo delovnih procesov in izboljšanja učinkovitosti poslovanja, se je v letu 2013 in 2014 aktivno pristopilo k reševanju tudi teh zadev. Tako je bilo do konca leta skupno rešenih 13894 zadev, ostalo pa je še 12488 nerešenih zadev. S tako dinamiko dela, kot jo ima IRSNZ sedaj, se ocenjuje, da bodo vse zadeve rešene začetka meseca septembra 2015.

6 Zaključek

Rezultati dela kažejo, da je IRSNZ v letu 2014 bistveno izboljšal ključne kazalnike, ki izkazujejo učinkovito in uspešno delovanje organa. Po zmanjšanju števila nadzorov v obdobju 2011 - 2012, se je stanje v letu 2013 ponovno povečalo, trend povečevanja pa se je konstantno nadaljeval tudi v letu 2014. Pomembno okoliščina delovanja je pri tem predvsem ta, da se je v navedenem obdobju tudi znatno zmanjšalo število zaposlenih v IRSNZ. To posledično tudi pomeni, da se je z znatno manjšimi finančnimi materialnimi stroški in kadrovske resursi, opravilo bistveno več nalog iz pristojnosti organa. Poudariti je tudi potrebno, da je IRSNZ uspel ob hkratnem izboljšanju ključnih kazalnikov delovanja rednega dela, tudi bistveno zmanjšati zaostanke reševanja zadev iz preteklih let, tako z vidika upravno inšpekcijskih zadev kot tudi s področja vodenja prekrškovnih zadev.

mag. Mitja Perko
glavni inšpektor
inšpektor višji svetnik

